

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 41

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5547

Franz Fred Schmolka, direktor fabrike šešira A. D., Sisak.

Postupak za izradu vunениh klobučina.

Prijava od 15. februara 1927.

Važi od 1. oktobra 1927.

Traženo pravo prvenstva od 16. februara 1926. (Austrija)

Prilikom dosadanje izrade vunениh klobučina pokazalo je se, da pojedine za tu svrhu upotrebljene mašine (upredači, valjavice) štetno utiču na vuneno vlakno, a naročito na sposobnost valjanja islog. Ovo se kod gotove klobučine opaža na taj način, što nema onaj izgled i „osećanje“ pod rukom, koja bi to trebala imati usled upotrebe materijala namenjenog za izradu iste.

Bez obzira na ovu okolnost, bilo je nemoguće izrađivati tanke i prema tome relativno lake bolje klobučine.

Po ovom postupku umesto navedenih mašina, koje nepovoljno utiču na kakvoću gotovih vunениh klobučina, upotrebljuju se druge mašine poznate u fabrikaciji vunениh klobučina. Sledeći je način rada:

Filcovano šeširsko platno sabija se na jednom multiroleru (t. j. valjavica poznatog tipa) i po karboniziranju obrađuje na valjavici sa konopcima i letvama (t. j. valjavica, čiji su pojedini valjci snabdeveni uzdužnim letvama, a neki sa spiralno utvrđenim užetima), da bi se tu preobratile u klobučinu. Sad se ista boji i ponovo izlaže obradi na gore pomenutim valjavicama.

Da bi klobučina dobila što uglađeniju površinu i odgovarajući sjaj, snabdeven je konus, na kome se docnije boji, gumenom prevlakom. Ovakav se konus, naravno može upotrebiti i za bojenje klobučina rađe ili po drugom postupku.

Da bi se vunene klobučine načinile finijim t. j. da im se da dobar i mekan „grif“

osećanje pod rukom, kao i samotsko-kožni izgled, klobučina se, ne kao dosad, u jednom već u dva i više suprotna pravca tare staklastom ili flint-hartijom i potom u dva ili više suprotna pravca glača obrtnim koturom od filca, pošto se površina rapavi (čupa), naročitim napravama i tom prilikom seku strčeca vlakna (izvučena).

Usled skupoće vune i često puta velikih varijacija u ceni iste postoji težnja za izjednačenjem između efektivnosti i cena, što bi se izvelo dodavanjem veštačke vune ili kakvog drugog jeftinijeg vlaknenog materijala. Ovakva smeša ima tu nezgodu, što klobučina nema dovoljno sposobnosti za valjanje i što su količini veštačke vune postavljene granice.

Da bi se ove nezgode izbegle, dodaju se kupatilu boje, upotrebljivom za bojenje klobučina, rastvoreni lepak ili kakvo drugo poznato, ekvivalentno spojno sredstvo i to prema prirodni upotrebljene količine vune i željene nianse boje, naime 1 do 3 težinska dela spojnog sredstva na 100 težinska dela klobučine za bojenje.

Poznate su primese lepka i sličnih spojnih sredstva jer one štite od uticaja alkalija i usporavaju prilaz boje na životinjska vlakna. Do sad se takve primese nisu upotrebljavale za bojenje klobučina i cilj im je ovde da usavrše obradu klobučina na valjavicama, a naročito spreče t. zv. „neskupljanje“ vlaknenog materijala odns. omoguće potpuno valjanje.

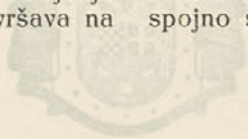
Patentni zahtevi:

1. Postupak za izradu vunениh klobučina, naznačen time, što se šeširsko platno sabija na multiroleru, karbonizira, potom na valjavici sa užadima i letvama ponovo sabija i tako postala klobučina po bojenju opet obrazuje na multiroleru i završava na valjavici sa užadima i letvama.

2. Oblik izvođenja po zahtevu 1, naznačen time, što se vunena klobučina boji na konusu prevučenom gumenom navlakom.

3. Oblik izvođenja po zahtevu 1, naznačen time, što se za bojenje vunene klobučine upotrebjenom kupatilu boje dodaje kuvani lepak ili koje drugo ekvivalentno spojno sredstvo.

Klasa 11

PATENTNI SPIS BR. 5547

Franz Fred Schmolka, direktor fabrike šešira A. D., Siasak

Postupak za izradu vunениh klobučina

Važi od 1. oktobra 1927.

Prijava od 12. februara 1927.

Trgovačko pravo preuzetno od 12. februara 1926. (Austrija)

osjećanje pod rukom, kao i samostalno-kožni izgled klobučina se ne kao do sad u jed- nom već u dva i više suprotna pravca tar- staklalom ili fibrovlaknom i potom u dva ili više suprotna pravca dleže obrubim ko- tukom od lica, počlo se postizanje tabavi (čupa), naročitim napravljenim. I tom prilikom seku strčeca vlakna (izvučena).

Ustred skupoće vune i često puta velikih varijacija u ceni iste postojli težnja za iz- vedanjem izmicele elektivnosti i cene, što li se izvelo dobijanjem veštačke vune ili kakvog drugog jeftinijeg vlaknastog mater- jala. Ovakva smesla ima tu neopoda, što klobučina nema dovoljno sposobnosti za vezivanje i što su kožični veštačke vune po- višene granice.

Da bi se ove neopode izbegle dobijaju se kugulisti koje upotrebljavaju za bojenje klobučina, nastvoreni lepak ili kakvo drugo poznato, ekvivalentno spojno sredstvo i to prema prirodi upotrebljene kožične vune i željene nijase boje, najme i do 7 težin- aka dela spojnog sredstva na 100 težinskih dela klobučine za bojenje.

Poznate su primese lepka i silicijum spo- jni sredstva jer one štite od uljeznja alkalija i osparavaju prijaz boje na živovlasična vlakna. Do sad se lakve primese nisu upotreblja- vane za bojenje klobučina i cilj im je ovaj: da usavrše obradu klobučina na valjavici, ma u naročito spreče i tv. nesukupljanje, vlaknastog materijala odas. omoguće potpu- no vezanje.

Prilikom dosadanje izrade vunениh klobu- čina poznato je se, da pojedine za to vrstu upotrebljene masline (upredbeči, va- jnice) istina uliču na vunenno vlakno, a naročito na sposobnost vafjanja istog. Ovo se kod pojave klobučine opaza na taj na- čin, što nema ovaj izgled i osjećanje, pod rukom, koja bi to trebala imati usled upo- trebe materijala nametnjenog za izradu iste.

Bez obzira na ovu okolnost, bilo je ne- moguće izradivati tanke i prerna tome re- lativno lake boje klobučine.

Po ovom postupku umesto navedenih ma- šina, koje neopovoljno uliču na kakvoću go- tevilj vunenih klobučina, upotrebljavu se druge masline poznate u lokalnoj vunenih klobučina. Zbog toga je način rada:

Plicovane šeširsko platno sabija se na jednom multiroleru (1. i valjavica poznatog tipa) i po karboniziranju obraduje na valja- vici sa konopcima i letvama (2. i valjavica). Eiji su pojedini valjci snabdjevani uzdužnim letvama, a neki sa spiralom utvrđenim už- nim, da bi se tu preobratilo u klobučina. Sad se iste boji i ponovo izlaze obrubi na gore pomenutim valjavicama.

Da bi klobučina dobila što ugledniju površinu i odgovarajući sjaj, snabdjevan je konus na kome se decaje boji, gumenom prevlakom. Ovakav se konus, naravno može upotrebliti i za bojenje klobučina raznih po drugom postupku.

Da bi se vunenno klobučine načimie fi- njim i. j. da im se da dobar i mekšan, pri-